

Bomha j Boh!

Cíklo 14.
7. čáprl.

Létnik 11.
1901.

Sárbske njedželske lopjenka.

Wudowaju šo kóždu šobotu w Ssmolerjez knihicízhejetni w Budyschinje a šu tam dostacj sa schtovortletnu pschedplatu 40 np.

Zutry.

Mart. 16, 6.

„Wón pak djesche k nim: Njestróžeze šo, w y pýtacze Jesuša Nazarenškeho, teho kschijowanego; wón je stanyk a njeje tudy. Hlaj to město, hdzej běchu jeho položili.“

Cézke běchu hodbym sa wuežomnikow, kotrež mjes cíchim pýatkem a jutrovniczku ležachu. Sswětko a címenož, nadžija a sadwelowanje wojowachu tehdom w sich wutrobach. So běsche Jesuš wumrjel, na kschiju wumrjel, to běsche jich možuje jimalo a satorhnylo. Nětko běsche dha wschitko nimo, wschitko k kónzej, wschitko podarmo; nětko možachu ſivoju nadžiju i nim šobu pohrjebacj, nětko jaſtač na wumoženje iſraelškeho luda a ſivojich žamžnych dnjchow cézakacj. A tola njeběsche jím tež ſaſo to k wěrje podobne. Kaž runjež roſom prajesche, so morwe wostanje, ſchtož je ras morwe, dha šo tola wutroba se wschej možu wobarujše wěricz, so dyrbjal Jesuš, hdyz běsche wo ſivojim horjeſtaču ręczal, šo ſam myliež a ſo dyrbjal tón, ſ kotrehož žiwota běchu ſa žiwjenje rěki žiweje wodni bězale, a tiz běsche Lazaruša, hacž runjež hižo tis dny w rowje ležesche, k žiwjenju ſbudžil, nam na wěčnje w ſmjerici wostacz. — Alle mjes tym, ſo wuežomniky hischče tak w njewětosczi ſedzachnu, njewědžo ſchto dyrbeli ſebi wo Jesušowym wumrječu myſlicz, hlaſeže, dha běsche je ſwoje „haj“ a „hamjen“ prajil k žiwjenju, cíerpenju ſo hižo to spodžinwe ſtało, ſchtož běsche khrane wschitku a wumrječu ſivojeho lubowaneho ſyna. Wopor na Goljich ſrudobu a ſtyſknosć ſacžericz: Jesuš běsche wot morwych

stanyk. Dalo mjenujzy někotre pobožne žónske na přeni džen po ſabacze jara rano k rowu pſchindzechu, ſo bychu teho kschijowanego cíelo žalbowale, namakachu wone row proſdny a knjefowý jandzel djesche k nim: „Njestróžeze šo, wy pýtacze Jesuša Nazarenškeho, teho kschijowanego; wón je stanyk a njeje tudy. Hlaj to město, hdzej jeho běchu položili.“

Khrystuſ je ſtanyk, o wjeſela, troſhtapolna powjeſc ſa zyle cílowjeſtvo! Šchto by měl bjes Jesušoweho horjeſtača? Škroj, w kotrejž by hréch bjes wumóženja knjegi, krwawne bitwiſežo, na kotrejž dyrbala prawda wěczne ſe ſlöježu wojowacj bjes wſcheje nadžije, ſo na poſledku dobuđe. Šchto by cílowjeſe žiwenje bjes jutrow bylo? Šrudne puežowanje pſches wjele wobežnoſezow a bohoſezow, pſches wjele ſrudobu a ſtyſknosće, a pſchi tmy žana nadžija na ſbóžny wothkujeny kónz. Šchto by naſcha kſchejſijanska wéra byla bjes wětſoſež: Tón ſunes je ſtanyk! Khrystuſowa wuežba by ſo lístej ſ wěčnoſeže runola, w kotrejž bychmy podarmo ſa Božim podpiſmom a ſyglom pýtali; nicto ujeby nježo wěste wo Khrystuſtu wiedžal, hacž je woprawdze Boži ſyn abo jenož ſ ludom derjeměnazy reformator, tiz je ſa ſwoje pſchežwědczenje wumrjel. Njeje-li Khrystuſ ſtanyk, dha je naſcha wéra podarmo, dha ſmy hischče w naſchich hréchach.

Nětk pak je Khrystuſ wot morwych ſtanyk, tón Wótz je ſwoje „haj“ a „hamjen“ prajil k žiwjenju, cíerpenju a wumrječu ſivojeho lubowaneho ſyna. Wopor na Goljich ſrudobu a ſtyſknosć ſacžericz: Jesuš běsche wot morwych

ſi wuczomnikami wſchitku njevěstoſež a dwěle ſpuscheziež, netk njeſtrjeba nicto wjazy ſmijerteſneje bojoſce dla ſwoje žive dny k ſlužbie wotkuſdzenym bycž, netk nicto wjazy ſo wo živjenje wopuſtečenym czuež. Naſch ſbožnik je žiw, tón ſe ſwojej wiſehomóznej ruku zly ſwét a tež naſche živjenje wodži, k temu ſmémym kchwataež ſe wiſhemi naležnoſežemi, temu ſo troſtneje poruczež ſa živjenje a wumrječe. A hiſcheze wjazy. Psches Khrystuža je ſmijerež požrjeta do dobycza. Tón ſhwatý Boži njeje ſhnicze wiſdžal, ale jako tón prenički mjes tými, kofnž ſu wiſhnyli, ſi rowa wiſchol. Sa nim pónidžem ſwchitz, kofnž ſim ſi nim psches wérnu ſwjasani; moja hlowa w njebju ſwój ſlaw czechnie ſa ſhbu. Haj, wumrjemy, ale njevoſtanjemy w ſmijereži, ſapadnijemy do rowa, ale ſaſo ſo wrózimy, wiſhnyemy, ale ſaſo wotuežimy a ſo w tamnym ſbóžnym kraju ſaſo namakamy, hiſež žana ſmijerež wjazy njebudže, ani ſrudoba, ani wolaſe, ani boloſež wjazy njebudže, hiſež blónečko a měšaz ſo wjazy ujeſchowatej, pſcheloz tón ſuňes budže ſi naſchim ſwétkom a jeho woko naſh wodžiež.

Wſchitz? Jeſuſ praji: Ja ſym to horjefſtawaneſe a to živjenje. Schtóž do mije wéri, budže žiw, hacž wón runje wumrje. A w jutrownym kherluchu rěka: Moja hlowa w njebju ſwój ſlaw czechnie ſa ſhbu. Ssy ty to? O, ſtaraj ſo ſe rženjom a tſchepjetanjom ſa to, ſo by psches wérnu Jeſuſowu ſlaw był.

Hamieni.

Pręzowanje po Božim piſmije

abo

Iajle myžle nadendzech, Bože hlowo cíjato.

Podawa ſhverty cíjat „Pomhaj Boh-a“.

1. knihy Mójsijszowe, 19. ſlaw.

(Poſtraczowanje.)

Naſajtra paſ džesche ſtarſha k mlódiſchej: Hlaj, moja leſež je ſo mi wiubjenie porodžila, ja ſym wežera nozy pola mojego nana ležala. Chzemoj jemu tež na tu nôz wino piež dacž, a dži potom a lehni ſo k njemu, ſo bychmoj wobej wot ſwojego nana ſymjo doſtaćej.

Tak dha daſchtej wonej ſa tu nôz tež ſwojemu nanej wino piež. A mlódiſha, kofraž chyzſche ſame dozpiež kaž kofra, ſandže tež k nanej a lehny ſo k njemu, a wón ſaſo njeptym, ani hdž ſo k njemu lehny, ani hdž ſtam. Tak běſehe Lot psches droži njeſtut ſlepý jako ſkocž, a tak doſhwata jeho kchwatanje ſo hréſhnu poruczeſnoſež we 8. ſchtuczzy.

Tak ſtej wobej dwě Lotowej džowzych wot ſwojego nana poſialej.

A ſtarſha porodži ſyna, kofremuž narjetny Moab, po herbſtu „wot nana“. Tón je wotz Moabſtich, kofnž bydla w tamniſtich ſtronach hacž do dženkiſtich dnia.

A mlódiſha tež porodži žyna, a pomjenowa jeho Ben Amni, po herbſtu „džecžo mojego luda abo naroda“. Wona bě wjekela, ſo njeſe džecžo wot zuſeho, ale ſi jeſe naroda.

Amni je wotz Ammoniſtich džecži hacž do dženkiſtich dnia. Školovo Ammon runa ſo naſhemu herbſkemu ſlowu rodaſ.

Lota Bože piſmo dale wjazy njenapomni. Swonkownje a ſmutsłowuje běſehe ſo wón wot Abrahama dželil, a tak nima Janeje wožnoty dale wjazy ſa Bože kralstwo a jeho ſtawijmy. Tak ſo omi jeho ſmijerež njenapomni.

Snamjo wobeju narodow běſehe poſdžiſho njeptezitwoſež a hroſnoſež. To woſnamjenjeſehe ſo tež w jeſu nabozniſtwe.

20. ſlaw.

Sarah budže Abrahamej wot Abimelecha wſata
a ſi wobdarjenjom ſaſo data.

Abraham miſnje ſi nowa, hacž runjež je Božu hnadu wopjet naſhonil. Bože njeptemjenomna hnada a ſhwera pſchecziwo jeho wiſhwoſlenem ſo pſchi wiſchej hréſhnej ſlaboſeži

hiſcheze bble, hdžli pſchi tamnym podawku w Egipciſkej, dokuž je ſo tu ſi člowiekom ſaplett, kofrež njebe runje bjeſbóžny a kofrež Abrahama wochońi.

I. Schtucežla 1—7. W Gerarje, hdžez běſehe ſo Abraham po Sodomſtím ſahubjenju podał, wiudowa wón Sarah-u runje kaž w Egipciſkej ſa ſwoju ſotru, a Abimelech, Gerarſki kral, póniczele po niu, kaž teždy Farao, ſo by wona do jeho domu pſchichta. Ale Boh namětce ſafrocži, kral na ſmijerž iſhori, Boh roſiaſni jenu wo ſnje, kaſ ſo wěz woprawdze ma, a nježi jeho, ſo by proſerze, ſa kofrež ſo Abrahamo, jeho mandželsku wročiſti; wón budže ſo ſa njeho modlič, ſo bych ſu ſtrachi, kofrež ſu jeho netto podeschle, ſa njeho mimyle.

Nětceſiſehe morwe morjo, kofrež tam žolmjeſehe, hdžez běſehe něhdy wiulzy ſtaſhna Jordanka runina, Abrahama ſawějce wiulzy iſudži; podla mjeſeche ſo tež ſa nowymi paſtwiſehezami roſhladonowacž, duž njevoſta wjazy doſko po Sodomſtím ſahubjenju w Hebrejskej ſtronje, ale czechniſehe woſhal do kraja k poſdnju, a poſiaſinowci ſtam ſa ſwoje ſtadla a ſa potřebnu czeledž, bydleſehe tam mjes ſadežom a mjes ſurom a bě znoſník w Gerarje, hlowym měſehe tutej ſtrony, hdžez běſehe ſebi ſa ſebi a ſwoju ſonu wobydlenje wiſwolis.

Kades leži do ſrkteho ranja, ujedaloſko wot morweho merja; ſur do ſtrony pſchi Egipciſkých mjeſach, Gerar do ſrktonamjeſornej ſtrony w Filistiſtikm kraju. Filistiſiž běch ſi Hamitiſehe ſuhada pſches Mizraima a po ſkananejskich do Paſtſtym ſachahmywſki běch ſi pomožu Koſtorimow ſkananejskich ſi južnych pſchimovſtich ſrunow wutkocžili. Wot nich narjetym ſo ſkananejſtemu kraju tež Paſtſtina.

Mjeno měſia Gerara je ſo ſdžeržalo hacž do naſteho cžaža. Uži hodžim do ſrkteho ranja wot Gazy pſchimudžech k hlubokej a ſcherkej rěž ſi mjenom Džurf el Gerár, po herbſtu: Torhaza Gerarſki rěka, a pſchi rěž ſu roſpadaunki ſtareho hylidžiſe ſi mjenom Khrbet el Gerár.

A ſréczaſtich ſo hijo ſa předawſehe cžažy tajich pedow dla je prajſl wo ſwojej mandželskej Sarah: Wona je moja hořca. Duž poſzla Abimelech, Gerarſki kral, kofnž kaž druſy filiuiſiž kralojo bě czechni titul „kralowſki wotz“ pſchijal, a wía Sarah.

Bjes dwěla činjeſehe to Abimelech, ſo by psches ſwakowſtvo ſi bohathym paſtřiſtikm wjerchom ſwoumo móž a ſwoju nahladnoſež ſylnil; Sarah pak, hacž runje bě hijo nimalo 90 let itara, běſehe bjes dwěla ſaſo rjana, dokuž bě ju Boh hiſcheze ſa taſtu poſtajſi, kofraž ma ſi maczruji bycž, a tak bě ſi nowa wožniſka a wonowila.

Ale Boh, poraſywiſchi Abimelecha a jeho wotročkow i horej hloroſežu, jo ſo njeſožeſehe ſi njej bližiſež pſchimudže k Abimelechej w nozy wo ſnje; dokuž běſehe tón ſa Bože ſhewjenja we njeſtej měrie hiſcheze pſchimudži, chyſehe jemu roſjaſniſe, cžeho dla je jeho taſta čwila podeschla, a džesche ſi njemu: Hlaj, ty budžetich wumrjeſe teje žony dla, kofnž ſu wſal; pſcheloz wona je jeneho muža mandželſſa žona.

(Poſtraczowanje.)

Jeuſuſowe jedženje.

Macž ſhalki woſtrumowalaſe a uan džerjeſehe nowy teſtament, ſi kofrež běſehe ronſchu modlitwu cíjat, hiſcheze w ruzj. Wón ſtejeſehe, kaž by jeho myžl tak twjerdze ſapchimimka, ſo ſo wjazy hibacž njeſožeſehe.

„Je tebi něſhto?“ ſo macž praſheſehe. „Schtó ſebi roſmyſliſiſe?“

„Kaf njeđyrbjaſa Jeſuſowa wutroba ſi tutej ſemju ſwojasna bycž?“ wotmolwi nan. „Naſkylniſehe ſedženje, kofrež teho knjeſa hiſcheze na ſemju cžeri, kofrež jemu jeho wutrobu hiſcheze do naſtſtowniſiſehe ſuhbokosze ſi ſemi dele czechni, je tola to ſedženje po ſahludženych a ſhubjenych. Kaf rad je wón naſhóriſehe pſchietraſ, ſo by uam ſa čaſz a wěčnoſež troſt bycž móhſi. Žemu dřje je tak, taž by rad hiſcheze junſtroč ſa ſemju pſchimudža a ſo hiſcheze junſtroč ſodal ſhubjenych wumoz. Tak bliſko a horzo kaž wón nicto ſwoumo wutrobu na ſhubjenych ſhubjenych njepoſoži. Mi cžje ſo ſacž, ſo je jemu, kaž by wón ſam hiſcheze zpě domach njebyl, doſelz jeho wutroba wjele týžaz ſhubjenych w cžemnej zuſbje bližiſež wiđi. Ach, hdy bych ſu ſebi tola ſadwělovaſy a ſhubjeni na to myžliſi, kaſ jara ſu w njebjieſach lubowan! Kaf wulſa a poſna ſedženje je Jeſuſowa wutroba w njebjieſach, hdž w nim a ſi njeho i kogdej ſenotliwe diſči na ſemi tajſe žylne cžerjenje ſedženja bže! Kaf malo my knjeſej Jeſuſej w jeho naſhluſiſehe wutrobie roſumimy, dokuž my tudy na ſemi ſa jeho

na jihlavské žedzenje kříže tak malo sasitupimy a jo tak malo k swoje sežinimy a k bludozých tak malo pytam! To je povolenje našeho kředzenja ja Ježišom. Ježišovo žedzenje w nějbežzach dyčím my na sem i k vnužedzenju, i spokojenju, i dopjelnenju pchijnescz.

Křerlusk na číchi pjet.

Hlóš: Sáhóž Bohu vjeſtchnemu ho poda.
Ach, žaruji křesčijanska kyla
Džen' je tón wulki, číchi pjet.
Hdžek kříži Ježišei tu spěva,
Kříž křesčíjan je a ma pomjat,
So wón na kříži vumířej je
Našch Ježiš Křesťanůk král věčnje.

O, hdžek ho studničeho stany
Hac̄ tom na horje Golgotha,
Hdžek Ježiš Křesťanůk výši křivovaly
A proži řa naři vot kříži.
Na kříži viny njenamaka
To vnužedzenje Pilata.

Tam všachu Křistu bje všecky viny,
Na kříži jeho morici,
So křesčijan tu nješahinje,
Kříž křhou to we pomjatku,
Sáhóž Křesťanůk ja naři dokonjal,
Hdžek na kříži je vudyčal.

Wón Boža ſ nami vnužednaseč,
Wón Boži hněv všchon na ho vja,
Hdžek ſa naři ho ſam voprovodasche
A moric ſa na kříži da,
So křesčíjan věčne živý byl
A w nještu ſwoje herbstvo měl.

Wón ſawostoji ſam po ſmjerči
Swoj' čelo a frej i wujitku,
Na kříži ſima ſmjerč a čerči
Něk žanej' moži i dobytku,
Haj, dokež Křesťanůk ſawernje
Na ſmjerči, heli dobyl je.

Duž žaruji ſwenu křesčijano,
Kříž číchi pjet tu živý by,
Nam Ježiš je dal herbstvo rjane,
Kříž nicto vlač ſam njemöže,
Kříž viches ſrej ſtoju vobtvjerdži,
So měli věčne živjenje.

Teutscher w Pořešízach.

Nuša wulka — pomož bliska!

Powiedanežko.
(Pořešízanie.)

Na dobu ſapocža wotnajet franzovský rčezec a Handrij nějescz ſenu ſam ſtejne. Tež to dokonjeſte derje, lepje pak hřečeče by ſchlo, hdž by mož po ſherbku rčezec. Mačz břeche Handrija w rčezach pouvčila a bě ho tež wo to ſtarala, ſo by ſynk rčez naufukyl, ſotruž břehtož něhdý ſan a mačz ſa ſwoju mačzeňu we ſužiži rčezalo.

Wotnajet woči hroſnje uverodžeraſte.

"Sa dwa mi tola!" ſavolu ſtoučzne. "Handrijo, ty njeſky pſchi ſtrouhym roſumje, ſo chzech mjetlečki ſojetz a ptacžki ruſtylowacž. Sa tebie je ſhmánje dželo na ſvěze. Wot jutſe pſchindžech vſchedenje dwe hodžinje ſe mni, ſo by tež hřečeje jendželsky naufukyl, ſo ho vjcho kuri. Potom budžem ſidžecz, ſchlo ſi tobu ſapocžnemy. Sa twoju mačz pak ho ja dale ſtaram. Tola do mojich wotnýklenjow njerěčtaſt! Dac̄ wſchaf ja wamaři nějčo nječam. Sáhóž ſa waju vudam, to mi Handrij poſdžiſchu vjcho ſi danju ſaplaci. Želi ſo njeſabudži, dha budže wón hotovy muž. Sa dwa mi tola! tón ma ſa wuſchomaj!"

To prajiwiſchi a dožehlenu trubku ſi woknom wón čížinyschi a ſebi klobuk na hlouži ſtaiwiſchi, křwatasche wotnajet prječ, ani Křečkež mačzeri ani Handrijej w Božemje njeprajiwiſchi. Wobaj pak plakalſtož ſi vjeſeloscu.

"Wotnajet ma džiwné waſhnieſka ſe ſhwojim „Sa dwa mi tola!" měnjeſte Křečkež mačz, „tola wutroba je mila a ſmilna. Ty ſu ſana ſi nim naſeſhoł, Handrijo. Wotnajet pětmy, pſlny a porjadny, ſo ſebi jeho luboſez a pſchithilnoſez njeby ſtaſyl. Handrij počinuž ſi hlouži, njeprajiwiſchi pak ani ſloweſka. Wutroba bě wſcha hnuta.

7. Handrij czechuje prječku.

Pječ ſet břehu ſo minyle; nějčo njebe Křečkežom domjazy měr kaſhy a ſtajne břehtaj vjeſetaj byloj. Jeju ſbože by zyle bylo, by li Křečkež mačz někajku povječz doſtala, ſak je ho nanej ſeſho. Wotnajet bě, kaž bě ſlubil, wſchu prožu naſožoval a bě vjeſtém pſchecželam w Amerizi piſal, ſo bych ſa ſlubjenym ſledžili, ale wſcha proža bě a wofta bjes wuſpěcha. Několji dřje mějachu ſa to, ſo ſu Křečkež ſana něhdžje wohluđali; ſtajne pak bě ho ſaſho bjes wſcheho ſtěda ſhribil.

Handrija břeche mjes tym wotnajet w muohim roſvucžoval, a wuezomz vjeſdžeſte ſwoje mačzeri ſpodživne wězy povjeſdaſč, ſak wuežený člowyek je knjeſ ſotraſt. Po vjeſtém ſrajach bě ſnath, jako by tam doma byl, a wulki džel ſenuje bě ja mlody lěta ſam pſchepucžoval. Sáhóž břeche tónle ſpodživny muž tam naſhonil, ſdache ſo jako baſki, a tola bě vjcho, ſchlož povjeſdaſč, proſta věrnoſez. Břeche pobyl tam, hdžek břeche ſo Abraham ſetkaž ſi Abimelechom, kralom Gerarſtim, břeche pſchecžahal Arabske a Afrikiſke puſežim, břeche pobyl na wjeſtach Afrikiſkich najvysýchých hór, a ho pſchebědžil viches Amerikaſke praležy. So by džen a vjazh ſhonil, břeche ſhwatal po ſrajach a viches morja. Nimalo vjeſdženje povjeſdaſč, vjeſor, hdžek čímečkaſche, w Křečkež jſtvičzzy wo tym, ſchlož břeche ſa mlode lěta w zulých ſrainach naſhonil a mačz a Handrij požl ſhajtaj na vjcho. Poſlucharjej druhdy ſ bojoſezu a ſtřiknoſezu ani njeſtřiknoſezu, a wložu na hlouži ſo jimoj ſběhachu, hdžek povjeſdaſč, ſak je ho bědžil ſi tigrami a pantrami, ſi larvami a leopardami, hdžek povjeſdaſč, ſajke ſtrachy ſu ſenu ſtropky mjes dživimi čjornymi a mjes Amerikaſtini ſi čerwjené ſožu. Zenož viches ſhrobloſez a ſmužitoſez je ho bjes mala pſchebědžil. A ſak vjeſdžeſte povjeſdaſč mo ſurowej ſymje w ſrainach w dalokoj počnozy, wo horzých větrach w Afrizi ſi jědojnym dymom a wo njevjeſdrach a ſurowych větrach w Indijskich morjach.

(Pořešízanie.)

8. Nač Boh člowjeka nucži.

Mloda kněžina w New-Yorku woženi ſo ſ mlodym, njeſtřiknoſezu pſchekupzom. Doho pſchekupzno ſak derje džeče, ſo ſebi břeſti wulke ſamōženje doby. Někto czechujeſte na ſraj do ſrahneho bydlenja a břeche ſe ſwojej žomu a třímo džecžimi ve vjeſtél živý. Žona a džecži břehu ve vjuktém ſvětym ſhožu vjeſte ſwětne. Tola ſmilny Boh njeđa ſim rym pucž do ſtaženja břeče. Žunu rano břeche malý ſyn do hata pſchi ſhři padyl a ho tepit. Řajka to boleſč ſa mačzeňu wutrobu! Wona plakalſche a — morkotoſche pſchecživo Bohu. Břeži po tym ſejnička džovka, kežeoža holza mot 16 let, ſhori a ſuvinje. Sso ſdaje, ſaž by ſo mačzeri wutroba, ſlamach čhyla. Wona ſo hřečeze břeče břeche pſchecživo Bohu ſběhach. Žejničke hřečeze ſi ſe džecž, jejny njeſtarſchi ſyn, ſotruž břeche ſot ſi uveritětā ſomoj pſchecžahol, ſo by pſchi ſhovanju ſivoje ſotry pódla byl, ſrotki čaſh po poheřebje na hořitwu džeče. Pſchi tóna čhysche piches plót ſalečz, ſhélba na ſama wutſeli a jeho ſatſeli. Wot boleſče pſchewſata mačz na ſenju padže, ſebi wložh torhaſche a ſakadžeſte ſak džiwna pſchecživo Bohu. Hdžek hřibolo ſrudžen ſan dleje pſchi hladovacž nježbeneſte a to hubjeniſtro dale ſuſeſz. Wón bu wopor wjele čerpijenow a ſumrje. Mandželskoj a mačzeri břehu netko mandželski a džecži vjeſci. Někto wona ſloučzne wotueči, wona poča roſpominacž ſwoje ſumrje bjes Bohu, wona pōšna, hréč ſwojeho pſchecživjenja pſchecživo temu ſenjeſte a plakalſche hřeče hřiby roſlača. Štoučzne, ſtoučzne ſo ſi Bohu wobroči a ſi jeho ſlouži, a wón břeche ſe ſuadym a wobradži ſe mē ſa ſenju duschu.

"Boh ſi wutrobu njeſtřauje te člowjek ſidžecz" (Srđn. ſhrl. ſer. 3, 33.), ale ſhano je ſhoroje ſwoje ſuſeſte ſak ſla, ſo dřebi tebi ſhylne ſeſtře ſak ſla, ſo by ſtrouh byl. Sſnano ſlouži ſak wjeho ſožy, ſo dřebi tebi čegeku wahu ſrudobu pſchepořeſnyc, ſo by eže ponížoval a ſi ſwojim ſožomaj čahnyl. Břeče mějach ſo jeho ſučenju pſchecživie, ſi mějach ſo ſalemy ſot ſožomaj ſotacž, ale wón tebie ſubuje, „wón ſima ſpodobanja na

hjmjerczji bjesbōžueho, ale so by ho bjesbōžuy wobrocził a žiwu byl" (Helef. 33, 11.). Teho dla tebi wón pſcheziwjenje cęzjele cęzni, tak cęzje, jo ty ſkōczenje, hdyż ho žam zple njeſtvojerdžiſch, hromodže podnjeſch, ruzi ſej ſtylnieſch a ſawoſach: "Knieje, ty ſy mje pſchemiſh a ſy dobył." (Jer. 20, 7.)

Daj jemu bōrſy dobycz, daſ ſo bōrſy wot njeho mneſicę, wobrocž ſo bōrſy k ſwojemu Bohu!

Jutry.

Ajeſelcze ſo! bōluno ſchadža
Nam tak ſraſne juſtrowne,
Jaſne pruhi ſhwētloſch dadža
Semi, ſiz w cęzni ležefche.

Olaſ, tak pruhi ſejravaja,
Semja rži a cępota,
Stražniſh ſo naſtrójeſa,
Kilz row Khrysto ſtražuju.

Sandžel ſi njebja, ſi móznej ruku
Khrysta row něk wotewrja,
Wobarcz jom' njemöžachu,
Boži morvý wotzueſa.

Halleluja, Khryst je ſtanſt!
Tak něk dženža ſpewajeſe,
Czert a hela je něk paŋył,
Smjerč wjaz' ſchłodžicž njemöže.

Wón ſo naſ ſi hmjercze poda,
Wumioz naſ ſe ſwoſej ſewju,
Schto tu potajnoſch nam ſhuda,
Hdyż wſcho cęzni ſi luboſeſi.

Schto je jeho ſi temu hnalo
K tajſej willſej luboſeſi,
Schto je ſo tu ſo naſ ſtaſo?
Sa naſ ſumrje ſi ſbóžnoſeſi.

Ach, ſu dha te cęſlowſte duſche
Taſke kubla drohotne?
Šou dha hōdne, ſo Boh dženjeſe
Sa naſ wiſhittich do hmjercze?

Njeſku wiſhittke cęſlowſte duſche
Pſched nim ria dydymjenja?
Poſne hréchow, ſmyſtow wiſhudže
Jenož myla a dydymjenja.

Mój duſh njechal ſo tym hledžicž
Schto je ſi njewuſhdeſenju.
Dyrbjal ho tež date bědžicž,
Boži puež njeſi ſi měrijenju.

Jesuš je wiſheth hōdnych ſpoſnaſ
W luboſeſi a pravdoſeſi,
Sa naſ ſi ſbóžnoſeſi ſo podaſ
Po joh' woli ſi wečnoſeſi.

Tak hměm wěrej a ſej žadacž
So ja ſbóžnoſeſi doſtanu,
Tak hměm horje ſi njebju hladacž
Hdyż pſchi Boſy woſtanu.

Na tym diju ſo hmjerczuju,
Wjehelu ſo Jeſuſa,
Hdyż tež ſyly w woſzach cęzuju,
Dha ſo tola wjehelu.

Wyskajęc něk wiſhittke ludy
Jeſuſ horje ſtanſt je,
Wón njeſi w rowje, wón je tudy,
Naſ ſe horje ſbudžicž thze.
Ernst Helaſ.

Wſchelake ſi bliſka a ſi dalaſa.

— Nowa Maletchanska ſchula ſo pónđzelu po njedželi Quasi-modogeniti požwjeſci. S dobom tež nowy wuczeſ ſi druhu wuczeſ ſoſtuſi.

— Twar wot ſejma wobſamknjenje ſelesniſh i Wobſorka do Radworeja ſo něko ſapocznje. Twarska koniſhija je hižo we Wobſorku.

— Knies kandidat Wieſas, ſiz běſhe dotal ſi pomožnym pređarjom w Bulezach, je ſo jako wuczeſ na Draždanski Biedricho-měſčanski ſeminari powoſal. Schkoda, ſo njemöžeſte na Budyski ſeminari pſchińeſ, hdyż je tam ſi jutram ſello pſhemienjenja mjes wuczejeremi. Wón by móhl herbiſtu wuczebu dawacž, ſotruž ma něko wuczeſ ſi měſčanski ſchule.

— Knies kandidat Wieſas i Hrodžiſčeza, kotrež je pſched ſrotkim ſwoje pruhonanje wobſtal, thze noſprjedy jako wuczeſ w ſwojej wóh ſtukowacž. S tym ma dobre pſhihotowanje na ſwoje pſchi-hodne ſaſtojuſtvo jako dohladowat ſchule.

— Pſchichodnu ſrijedu mamy naſh herbiſti džen w Budyschinje. Skhabdowanka herbiſte ſtudowazeſe mlodoſeſe, Macziza atd. Qubi ſerbia! witajmy ſo tón džen w Budyschinje!

Něſhto ſi roſpominanju.

Dženjowa proſtwa.

Dženaczelny hólz, džeczo bohatych starſich, běſhe cęzko ſhory, ſo na jeho wuſtrowjenje žanu nadžiu njemějachu. Wón běſhe wiele wo wobſich pohanach ſkyſchal a cęſtal a žadanie, něſhto ſa nich cęzneč, jeho njepuſheſi. Žedyn džen ſebi papjeru a

pjero wuproſhy, piſuje wiele papjerow napiſa a je starſhim ſi tej wěſtej prožu da, je tola wěſtej pohanam pôžlacz. Maſe papjerki poſaſachu pſhezo jenož mało ſlowow a ſok hnujaču wonie starſich mrežazeho hólza! Tam ſtejſe: „Da tebie proſchu, lubi pohanſki mužo, budž tola ſcheczijan!” Ma druhej: „Lubi pohanſka žona, ja tebie proſchu, budž tola ſcheczijanſta!” A na tceſzej: „Da tebie proſchu, lubi pohanſke džeczo, budž tola ſcheczijanſke džeczo!” Žako běſhe tón hólz wumrje, njemöžeſtej ſebi starſhei bjes hylſow na dženeczu proſtwa pomyslicž a papjerki jeju pſhezo ſaſho na jich dopjelnjenje dopominachu. Wonoj wobſamknjeniſtaj ſamaj ſo ſwoje pjenjeny miſionara wuhotowacž a ſi pohanam pôžlacz. Šydiſte, kotrež je ſo wot žarowazeju starſheju ſa-kožilo, je na miſionuſtym polu mjes pohanami ſobu naſbile žohnowane a bohate.

* * *

W ſrudobje njemöže wjetſiſcheho troſhta bycž, hacž wopomnicž Khrystuſhove čećpjenje.

* * *

S Bohom ſa ſrala a wózny kraj, woſakow hejlo, — ſi Bohom ſa Khrystuſha a jeho krakitwo! ſcheczijanow hejlo.

Roſpominanju na jutry.

Khrystuſh je ſtanſt.

W starej zyrki vi bě Jeſuſ wobraſowany jako hobleſ, ſiz ſo ſi hlobofoſeſe ſi hveſdam poſbehuje a pſchi tym ſwoje mlody na ſtribječe ujeſe.

* * *

Wón je ſiwy.

Hdyż by Luther druhdy ſrudny byl, troſtliwaſche a poſbehovoſeſe ho wón ſtanjenje nad ſlowom: Wón je ſiwy! Husto by wón te ſlowa ſi ſtrdu na blido napiſal; haj, na durje a ſeſeny by wón viſhal: „Wón je ſiwy! Wón je ſiwy!” Žako ho jeho junu praſtachu, ſchto thze wón ſi tym prajicž, wotmolvi wón: „Jeſuſ je ſiwy, a hdyž by wón ſiwy njebył, njebyh ſebi žadał hodžim ſiwy bycž. Ale dokeſl je wón ſiwy, budžemt tež my ſiwy pſches njeho, kaž wón ſam praji: Ja ſyim ſiwy a wó budžecze tež ſiwi.”

* * *

Džeczo lubuje.

Duchowny Bengal ſjewi ſwoje mandželſtej hmjercz džeczo, kotrež běſhe wumrje, hdyż wona njebiſte doma, na praſchenje: „Schto cęzni džeczo?” ſe ſlowami: „Wone lubuje a khwali.”

* * *

Hdyż dwělowanje hiſczeče ujeſe wumkóžilo, ſo wěca hižo ſyta naje. Dwělowanje ſwoje kroſtki lieži, wěra ma ſkoto ſa Jeſuſa.

* * *

Žako Khrystuſh ſtanſt, ſklenko ſkadhæſeſe; tak budž tež, hdyż Khrystuſh we tebi duchowne ſtanjenje ſtanjenje, w twojej duſhi ſhelo ſbóžneho pſhnačza Božego ſekhadžecž. Džeczi ſhela ſak póndu ſhami do wečnoho ſhela, džeczi cęmnoſeſe do wečneje cęmnoſeſe.

* * *

Želio w rowje runa ſo ſchtonam w ſymje, wonie ſhowaja ſeleninu pod ſdaczom ſchhofeſe. Ale my nadžiamy ſo tež naſeča ſa naſeče cęlo.

* * *

Žako Khrystuſh ſtanſt, ſta ſo wulke ſemjerjenje. Tak ſo tež duchowne ſtanjenje ujeſtanje bjeſ ſhutneho hnueža a roſkacža. Starý Hadam njemöže ſo bjeſ bědženja a pſcheziwjenja morieſ, tak tež njemöže Khrystuſh we tebi bjeſ wulke ſhutneho hnueža duchownje ſtanjenje.

Hudancza.

Kotrež prothęny ſwiaty nam kruſhovwe prěnički dawa? ſklenko! ogo ſklenko! varv qnyv!

Dozyci a dwójzy dwě	Gſo moſtre nitki cęzahaju,
Ze tých ſklenjow; ſchto je wě?	A ſkote nitki do nich di;
Nóz a džen pſhez ſloja ſo,	Gſo krafny klobuk wujawi,
Wěhaju paſ podarivo.	A po ſhviſz ſo wothali.
ſku v yſk v ſu kuiſqoſy	[vysokoz]